
Discurs de Cinta Mulet a la recepció de Sant Jordi

Sr. Alcalde, autoritats, companys artistes, editors i escriptors,

Benvinguts en aquesta trobada simbòlica, en aquest dia tan significatiu per al món de les lletres.

Significatiu. Hem compost una data, una diada plena de matisos, una espasa enclavada al fons d'un drac que raja de lletres, que és esment de roses vermelles i que ruboritza de sang històrica, sang emforcada en la necessitat de l'home per assenyalar dates i fixar motius. Sants que es fan cosmopolites, que travessen oceans i, tot i així, els retenim lligats a l'afany de fer-los nostres i enganyar-nos en la fe de la seva exclusivitat. Quiets, aquiescents.

Pel poc que he recorregut, i dic poc perquè la literatura és un pou sense fons, la que sembla discreta saviesa o regal fantàstic del saber intuïtiu és inabastable; em falten llengües, hores i ulls per foradar-me amb els bells i vells pensaments que han deixat els homes, entestats en guardar el millor que volien deixar d'ells, en aquestes càpsules semisagrades del verb.

Em pregunto si aquest verb, ara, ha caigut en picat darrere les cireres vermelles del diner. Si ara correm el perill d'arreglar-nos rere la subsidiarietat d'aquesta bambolina d'aparences que ventaja les ments. Si l'escriptura literària transmet una opció estètica també transmet pensament i, entre la inherent multifuncionalitat, l'escriptura és un acte de reflexió, d'explicació i visió del món i, amb això, d'ordenació interior.

Històric és que, en el nostre país, els escriptors hagin de passar per vicissituds i males anyades, vituperis que han entorpit el seu desenvolupament natural. Sempre s'ha requerit un sobreesforç, l'obstinació de les voluntats individuals, perquè escriure no quedi en una al·legoria d'un buit celestial. Això és el que conec, si més no, deu haver algú que ho ha tingut més fàcil.

Si no hagués estat per aquest delme de voluntat, massa pagat i sempre impagat, la literatura probablement fora esquiu o inexistent. O possiblement hauríem de parlar de literatura a mida, comprada o servil. Eficax a nivell de conveniències més o menys pactades. Existent com a resposta a una semiconsciència de la necessitat social d'un corpus escrit: si no com mostràrem als nostres infants de quina realitat partim i com reconstruirien les seves arrels per arribar a saber qui són ells.

Avui vull representar aquells que escrivim des del cor del poble, immersos en els tràfecs de la supervivència i, alhora, l'amor a les paraules, al joc de la intel·ligència i al magnífic impuls de la passió. Parlo en nom de tots els que hem de forçar la maquinària de la nostra individualitat i condicionar l'entorn personal per poder realitzar la mania d'escriure, i defensem la literatura lliure de subjugacions que migrin la seva validesa com a obra d'art o sublimació de la realitat.

Però que crec a pesar dels delmes, del poc reconegut ofici d'escriptor, de la malbaratada feina d'escriure, ens hem de felicitar per aquestes riuades de lletres que des de la perifèria tarragonina omplen l'espai cultural català: narrativa, assaig, recerca, teatre, poesia, futbol, cuina, infantils: un fermall de títols que omplen la nòmina de les editorials tarragonines. Felicitats als que enguany viviu el goig de veure consolidat el vostre treball en aquest objecte màgic o somni de paper que és

el llibre. I, molt especialment, a aquells que han estat distingits amb un guardó. Em pregunto si les crisis refrenen l'economia però activen la ment.

Felicitar també i agrair a les editorials del territori pel seu inestimable esforç en fer possible aquests somnis i pel compromís en la construcció de l'imaginari col·lectiu tan necessari per a un país, més encara en temps de regressió humana, en temps que la por refrena el consum i l'administració redueix els ajuts. Agraeixo, particularment, la confiança que he rebut sempre d'Arola Editors, i vull destacar-ne la seva abnegada trajectòria en l'esforç per difondre la cultura arrelada al territori, així com per la qualitat i delicadesa en les publicacions. Tarragona necessita d'aquestes empreses generadores de cultura que la prestigien davant el món.

Sabem que treballem des d'un costat de la petita i gran Catalunya, i des de les perifèries tot és més costós. En nom de totes aquestes vocacions feliç Sant Jordi.

Sempre ha suposat una ultracàrrega crear i mantenir la lletra escrita viva. Sempre lligats a exilis més o menys exteriors, silencis coaguladors, entrebancs. Si algú ens veu avui, entre aquest aperitiu segurament ens tindrà enveja, entre aquesta harmonia col·lateral on política i art es troben, perquè enveja fa que un ajuntament ens consideri i considerar-nos vol dir dedicar-nos un xic de la seva atenció.

L'ajuntament de Tarragona va propiciar aquelles edicions magnífiques de *Lletres a taula*, accions pel carrer de *La Pell del Llavi*, i la coneguda *Tardor Literària*, entre moltes altres. Així com la permissivitat a iniciatives d'individualitats abnegades que han donat fruits excel·lents com la fundació d'una Escola de Lletres per a la ciutat. Afavorir la trobada de Sant Jordi en aquest jardins emblemàtics vol dir validar la nostra existència com a col·lectiu. Gràcies a l'Ajuntament per la seva sensibilitat i l'ànimo a emparar, en la mesura que sigui possible, les iniciatives d'aquest sector tan obviat. La literatura necessita ajut no subsidiarietat.

Les ciutats. Allí on la vida s'aparta del que és realment l'origen. Allí on l'home es concentra per formar grup i fer-se fort contra el senyor que ofega, allí on neix l'espavilada burgesia i la independència de pensament, allí on l'home es fa més artífic de si mateix. On fabrica matèria intel·lectual i no farratge. Tarragona era la ciutat on havia viscut dels disset als vint-i-un anys. Llavors ja m'hi volia quedar però disposicions alienes m'hi foragitaren.

Molts anys després, plena de ruralitat, i per segona vegada, vaig voler tornar a la "ciutat de l'eterna primavera", decidida a quedar-m'hi perquè m'hi agradava tot.

Buscava algú que m'escoltés, algú amb qui sintonitzar. Tarragona va ser la meua ciutat triada, la meua ciutat adoptada per viure-hi i per treballar-hi, una ciutat que m'ha donat recer literari. Només arribar-hi, vaig trobar persones obertes que organitzaven actes que a mi em fascinaven i que el meus referents simbòlics em feien sublimar, parlo de la *Tertúlia Mediona 15*.

Cal expressar l'enhonorament a aquesta ciutat per la titularitat que ostentarà durant tot l'any 2012 com a Capital de la Cultura Catalana: que aquesta merescuda distinció serveixi per refermar i prestigiar aquest entramat intel·lectual i consuetudinari que entre tots anem construint.

Per altra banda, em sento orgullosa de pertànyer a l'ESCAT des de l'inici. Allí hi ha autèntics activistes, persones exigents envers ells i envers els altres; persones que, des d'un paradigma moltes vegades ocult, any rere any, no paren de vetllar i cavil·lar perquè l'activitat literària segueixi viva a la ciutat, iniciatives que han funcionat sovint a base de tossuderia i de molta voluntat, de

treball invisible, poc reconegut. Cal afegir l'encert de la col·laboració entre l'ESCAT i el Departament de Filologia Catalana de la URV que dóna solidesa a activitats que ja s'estan realitzant com "Lletres de batalla" i d'altres de futures que sorgiran.

L'escriptura pateix de la malaltia de la incomprensió i la quasi aquiescent consciència de la no necessarietat, estranya paradoxa en el món que vivim definit com "el de la informació".

M'ofèn quan algú et pregunta si m'entretinc fent versos i frivolitza l'escriptura relegant-la a una activitat ociosa. Quan diem que compaginem l'activitat docent, en el meu cas, amb l'escriptura tothom es queda tan ample, potser perquè és una situació que pertany al comú de les situacions. No obstant això, no ho és. Quan escrius vius una vida altra que t'exigeix una concentració i un estat emotiu especial, de cop has de tallar bruscamment i immerngir-te en un altre cercle amb el cap clar i coherència interna. Moltes vegades aquestes ruptures es fan físicament però no emocionalment ni mentalment, i exigeixen molt esforç en rapidesa d'ubicació i de desconnexió, aquestes arítmies migren la continuïtat que afavoreix el bon treball.

És molt difícil parlar en nom de tots els escriptors perquè cada escriptor és una individualitat, si més no, una subjectivitat plural, i jo sovint vaig enganyada en el miratge de la meua unitat així que potser diré coses que a mi em semblaran generals i compartides i no ho seran prou.

Escriure és una de les coses que m'han donat més felicitat i també més tranquil·litat. Sense voler moralitzar, però, crec que convé feu, escriure ordena el pensament i et permet residir amb tu sense intrusions. Potser el dolent és acostumar-s'hi massa fins esdevenir un illot, i notar que la convivència és una molèstia.

Els moments de l'escriptura són moments molt teus, són moments d'experimentació individual i de sorpresa personal, de reconeixement interior, aquesta és la compensació de l'escriptura: deu ser per això que els qui hi som, implicats per algun gènere de convicció lunar, aguantem, sabedors que no hi hauran altres compensacions que el cel de les petites comunicacions, els minsos senyals d'alguna esporàdica complicitat: dues ànimes es troben a través d'un llibre, un vers o un matís que somou sensibilitats parelles, possiblement distants en l'espai. Això és el premi.

També l'escriptura ens redescobreix que l'home segueix sent l'home. Escriure versos que se't revelen com troballes magnífiques i que estàs convençut que ets el primer: un dia els trobes escrits des de fa segles.

Res ha canviat. "L'humà poderós" necessita de la regeneració verbal, el verb sincer de complaença interna. Que aquest és el pa que alimenta la seva ànima, que si bé toquem plàstic i ferro i el fuet incòmode de la comunicació i de la pressa i de la pressió d'aquesta fèrica i fèrria laboralitat impositiva, necessitem parlar per no morir refredats en els illots dels nostres allunyaments.

El llenguatge sempre és un repte i una descoberta. A través d'ell trobem els altres homes. Assajar aquest esport és un acte d'intel·ligència que fa ressituat l'home com a persona envers el món. Escriure sempre és refer la metàfora que aguanta els nostres significats, és inventar noves cares d'aquests símbols polièdrics que són els mots. I l'home, en el seu paper d'escriptor o il·lús demiürg s'estima a si mateix perquè es refà, encara que s'estimbi moltes vegades per cares absurdes pensant-se que és absolut. També és l'absurd un motiu de recreació o paròdia del viure.

L'escriptura és un carrer efímer per on només s'hi passa una vegada. El passat no es recupera, es refà. Menteixen les fotos i la novel·la. La rosa només existeix ufanosa els dies destinats, llavors és quan has de recollir-li la mirada, llavors i prou. Després vénen els dies dels pocs colors, de la corol·la mústia que també és una altra existència i penses en l'esotèrica vivència de l'abundor passada.

Joana Hésper o la poeta que mai va ser (inèdit)

La literatura es fa servir poc per a augmentar la capacitat crítica del poble i fer-li entendre què fan amb ell. Llegir implica reflexionar i prendre part i, ara se'ns programa per deixar-nos impressionar o embadalir. Tot allò que costa ho defugim i un llenguatge treballat causa rebuig per costós. Interpretar costa més que engolir.

I parlant d'engolir, feliç aperitiu i profitoses converses. Salut i Feliç Sant Jordi.

(Abans d'acabar es manifesta l'adhesió a la campanya "ENLLAÇATS PEL CATALÀ" en solidaritat als cruentos atacs que pateix el català a les Illes Balears).

CINTA MULET

Tarragona, 23 d'abril de 2012